

КРУТИ

Позаполітичне щорічне видання
про українців і для українців **2012**

Бій під станцією Крути, що на відтинку Ніжин-Бахмач, відбувся 29 січня 1918 року. Трьохтисячна більшовицька армія впродовж 5 годин не могла подолати 500 захисників Києва, переважно студентів та гімназистів.

Вони змагалися так завзято, що розлючені більшовики розстріляли полонених. У березні 1918 року 28 студентів урочисто перепоховали на Аскольдовій могилі у Києві.

Друже читачу!

Вже кілька років поспіль ми випускаємо цю газету для того, щоб роздати її в електричках між станціями Київ та Крути. Навіщо? Бо усвідомлюємо, що наша держава чим далі, тим більше нагадує трагікомедію, в якій ми всі є не лише глядачами, але й жертвами.

Бій коло станції Крути далекого 1918 став символом боротьби за те, щоб така держава, як Україна, взагалі існувала. У певний момент народ, котрий мешкає на просторі між річками Сян та Дін, усвідомив: жодна чужа влада не подбає про його долю краще, ніж він сам.

Поки української держави не було - про неї мріяли, за неї вмирили, за неї вбивали. В ім'я Вільної України чинились великі подвиги та великі злочини, Кожен уявляв її по-різному, але в уяві кожного вона була найкращою. Така собі добра казка. Аж от держава Україна виринула з царини уяви і стала частиною реального світу.

Але виявилось, що справжня Україна зовсім не така ідеальна

Чомусь народними депутатами поставали зовсім не янго-

ли небесні, а посаду Президента жодного разу не посів шляхетний герой типу Котигорошка чи Кирила Кожум'яки. Якщо вже порівнювати з казками - то український політик більше схожий на Фарбованого Лиса. От тільки перефарбовуватись йому доводиться набагато частіше, ніж у Івана Франка.

Дітям доводиться дорослішати. Український народ дорослішати вперто не бажає, і вперто вірить у казки. Хтось ходить із плакатом «Сталин, встань! Наведи порядок!». Хтось із зовсім інакшим - «Бандера прийде - порядок наведе!». Бо це ж так легко: повірити, що десь візьметься чарівний Вождь, який зааре-

штує всіх поганих, попризначає на всі посади хороших, проведе до кожної хати газ, заасфальтує дороги, поремонтує школи тощо.

Років 7 тому в електричці до мене заговорив хлопець на ім'я Сірюга, з Великої Димерки. Він казав, що порядку нема, тому дуже треба, аби до влади прийшов один політик, якій двічі сидів у тюрязі. Сірюга сам не сидів - але йому його дядько, бувалий зек, розповідав йому про те, що в тюрязі порядок!

Українець не тільки наївно покладається на вождя. Він ще впевнений, що сам він, рядовий громадянин, нічого змінити не може. Ми ж одного разу вже повірили, що Україна »

» може справді належати нам, а не фарбованим лисам. Пам'ятаєте? Стотисячний натовп на Майдані, скандування, пісні? Чого ми тоді досягли? Привели до влади одного політика. Однак одразу ж по тому, як ми розійшлися з Майдану, то зажили по-старому: почали так само красти, так само мовчати, коли довкола діється несправедливість, так само терпіти.

Боротьба проти внутрішнього ворога набагато складніша за боротьбу проти п'яних матросів-більшовиків

Тут не треба стріляти, не треба копати окопи - тут треба боротися проти самого себе. Проти тих, хто дає і бере хабарі, проти тих, хто краде, проти тих, хто йде працювати в правоохоронні органи, щоб насправді постійно порушувати закони й права громадян, проти тих, хто йде до влади з конкретними зобов'язаннями, а потім робить вигляд, що нічого такого не було... Як почати цю боротьбу?

Для початку треба навчитися не мовчати

Ми переконані, що разом нас – насправді – багато, що ми маємо силу й можливість зробити Україну нашою, такою, як треба нам усім. Головне - діяти, а не сподіватися, що все розрулиться саме по собі. Так, напевне, вважали й ті хлопці, котрі вирушили холодним зимовим потягом до станції Крути далекого 1918 року.

Павло

ХТО НАЖИВСЯ НА ГЕРОЯХ Крут?

Політики Української народної республіки брехали та гризлися, може, ще більше за нинішніх. І партії були тоді майже такі самі. Спершу, 1917 року, до влади прийшли «есдеки» - Михайло Грушевський та Володимир Винниченко. Вони були соціалістами-романтиками, говорили про світлі ідеї людської рівності, от тільки держава в їхніх руках розвалювалася: ні міцної економіки, ні армії, ані простої поваги до влади. Бо, все-таки, вони були не політиками, а істориками та письменниками. Впізнаєте? Саме вони й сховалися за спинами молодих хлопців, які пішли захищати Київ від навали більшовиків під станцію Крути. Разом з ними уряд формували «есери» - ці були по-

пулістами. Цих найбільше любили селяни, бо ж вони обіцяли роздати всім землю. «Заведу земельку, посаджу садок, оженюся», - думав кожен солдат. І тікав з армії до рідного села. Бо вірив, що самостійна Україна – це тихе, мирне життя, коли тобі ніхто не заважає господарювати, не тягне в чужі краї з багнетом. Теж упізнали, правда? Через них армія вся й розбіглася – кому захищати столицю? І головне – ні одні, ні другі не вірили, що наша держава може існувати окремо від Росії. І тільки перед самою битвою під Крутами оголосили IV універсал – у якому проголосили незалежність. Ту, якої довго добивалася опозиція. Суворі хлопці з Демократично-хлібороб-

ської партії мріяли, щоб у нашій державі був свій власний цар із важкою рукою. Вони й допомогли прийти до влади гетьману Павлу Скоропадському. А він спершу ніби і справді навів порядок: створив сильне військо, запустив власні, стабільні гроші. От тільки Київ дуже швидко перетворився на казарму білогвардійців, а Україна влізла у федерацію з білою Росією. Чому ж тоді київські студенти та гімназисти пішли під кулі захищати ТАКУ Україну? Чому на зборах вони одногосно ухваливали: створити Студентський курінь Січових стрільців і виступити проти небезпеки? Чому гімназисти шостого класу, незважаючи на заборону,

теж записувалися до війська на рівні з восьмикласниками? Адже їх до цього не змушувала ніяка влада! Молоді патріоти самі організувалися для боротьби за Україну. Невже вони пішли на це тільки тому, що були юні та наївні, що не розуміли безпорадності та брехливості влади? Ні. Адже Україна – це не Центральна Рада, не Гетьман та не золоті туалети у Межигір'ї. Україна – це люди, це земля, це мова, і це мрії мільйонів українців про ту чудесну державу, в якій вони хотіли би жити. Студенти розуміли, що своїм подвигом наближають цю мрію. Звісно, їхньою смертю політики скористалися. Так само, як нині і влада, і опозиція користуються висту-

пами простих підприємців для того, щоб підвищити рейтинги. Хоч яким би поганим чиновником не був Михайло Грушевський, але він додумався влаштувати гучне перепоховання юнаків, загиблих під Крутами, закликав усіх вшанувати їхній подвиг. І це трохи продовжило його політичну кар'єру, яка, втім, все одно невдовзі закінчилася. Проте, не треба боятися, що наші душевні пориви теж хтось перетворить у голоси виборців. Неодмінно перетворить. Але якщо ми, незважаючи на це, об'єднаємося, як ті студенти, і своїми силами зробимо щось для України – вона нас пам'ятатиме, як ми пам'ятаємо їх.

Артем

Чому я не поїхав у Крути?

- ▶ тому, що в мене цієї неділі - робочий день
- ▶ тому, що в понеділок я буду занадто втомлений і не зможу нормально працювати
- ▶ тому, що в Крутах холодно - можна застудитись, а за хворобу на роботі не заплатять
- ▶ тому, що дружина втомлена, і працює на двох роботах, і ще підробіток бере, а я оце буду собі гуляти, поки вона працює?
- ▶ тому, що у ванні треба робити ремонт, крани течуть, вікна розсохлися - їх треба міняти, а на це потрібні гроші
- ▶ тому, що дорогою я гривень 20 витрачу на вафлі, бутерброди і чай - це не сподобається моєму гастритові
- ▶ тому, що я уже був у Крутах тричі, і щоразу там була зима, прапори й дивні люди, яким туди хочеться
- ▶ тому, що туди добиратися довго і далеко, а працювати краще в сухіших і тепліших місцях
- ▶ тому, що я уже сьогодні застуджений
- ▶ тому, що я з новорічних свят як слід і не відпочив
- ▶ тому, що з мене досить подорожей
- ▶ тому, що я знову хочу туди - але нескоро поїду

У Крутах побувати варто!

- ✓ тому, що тільки там хлопчиська були доросліші за київських політиків-придурків
- ✓ тому, що тільки там поїзди на Москву їдуть шляхом того бронепоїзда
- ✓ тому, що на свіжому повітрі навіть бутерброди смакують інакше
- ✓ тому, що там красиві дерева й широкі поля
- ✓ тому, що це - пригода, інакша від побутової втоми наших днів
- ✓ тому, що гроші можна заробити, а спогади і любов - ні
- ✓ тому, що там класні вагони-теплушки
- ✓ тому, що там можна знайти цікавих людей
- ✓ тому, що про це наша газета
- ✓ тому, що там свіжо й сильно
- ✓ тому, що там близько до історії, котра відчувається, як своя сорочка
- ✓ тому, що там можна пояснити дітям, що таке Україна

Тому якщо ви ще можете поїхати, якщо вас іще не заїли домашні клопоти, проблеми з грошима й роботи - поїдьте самі, відправте дітей і внуків!

Українці не довіряють уряду, депутатам, міліції, армії, міським головам. Чому ця недовіра ніяк не виплеснеться у народний протест? Може тому, що українці так само не довіряють одне одному? Я вирішив перевірити. Одного разу в черзі за жетонами метро я запропонував людям пропустити їх на проїзний. Безкоштовно. Просто так. Це не заборонено жодними правилами. Всі дивилися на мене з недовірою: ага, він щось задумав, це якесь кидалово. І відмовлялися. Зрештою, одна дівчина погодилася - але до останнього моменту в її погляді були переляк і недовіра. Те ж саме і з протестом: шойно хтось закликає протесту-

НЕДОВІРА?

вати проти уряду чи міського голови - одразу ж і йому перестають довіряти. Аякже! Він хоче нас використати, щоб пролізти до влади! Йому за це заплатили! Він провокатор! До речі, це все може бути й правдою. А може і не бути. Українці не довіряють одне одному. Навіть в одному селі люди не мають сил домовитися - і оголосити бойкот тим, хто збирає молоко для молокозаводів за копійки. Кожен думає: «Ага, я не здам молоко, а сусід здасть! Дурне це діло, краще вже копійки, ніж нічого». На Помаранчевій Революції ми навчилися долати цю недовіру. Однак потім дуже швидко забули цей урок. Від того, чи вдасться нам пригадати - залежить те, чи буде Україна колись нашою.